

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. december 21.
(OR. en)

16295/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0421(NLE)

FISC 270
ECOFIN 1368

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. december 15.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 727 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA a 2013/676/EU végrehajtási határozatnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés további alkalmazására vonatkozóan Románia részére adott felhatalmazás meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 727 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 727 final

Brüsszel, 2022.12.15.
COM(2022) 727 final

2022/0421 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

a 2013/676/EU végrehajtási határozatnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés további alkalmazására vonatkozóan Románia részére adott felhatalmazás meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK irányelv¹ (a továbbiakban: héairányelv) 395. cikkének (1) bekezdése értelmében a Tanács – a Bizottság javaslata alapján – bármelyik tagállamot egyhangúlag felhatalmazhatja arra, hogy az irányelvben foglaltaktól eltérő különös intézkedéseket alkalmazzon a hozzáadottérték-adó beszedésének egyszerűsítésére vagy egyes adócsalások és -kikerülések megelőzésére.

A Bizottságnál 2022. április 8-án iktatott levelében Románia felhatalmazást kért arra, hogy továbbra is alkalmazhasson egy olyan intézkedést, amely eltér a héairányelvnek a hía megfizetésére kötelezett személyt meghatározó 193. cikkétől. 2022. június 28-án iktatott levelében a Bizottság kiegészítő tájékoztatást kért Romániától a kérelemre vonatkozóan; a tagállam e kérésnek a 2022. augusztus 22-én iktatott válaszlevele útján tett eleget.

A héairányelv 395. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság 2022. szeptember 1-jén kelt levelében Spanyolország kivételével minden tagállamot tájékoztatott Románia kérelméről, 2022. szeptember 2-i levelében pedig Spanyolország számára is megküldte a tájékoztatást. A Bizottság 2022. szeptember 5-én kelt levelében értesítette Romániát arról, hogy a kérelem elbírálásához szükséges valamennyi információ a rendelkezésére áll.

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A héairányelv 193. cikke általános szabályként előírja, hogy rendes körülmények között a hozzáadottérték-adót (hía) a termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végző adóalany köteles megfizetni.

A héairányelv 395. cikke értelmében a tagállamok az adóbeszedés egyszerűsítése, illetve egyes adócsalások és -kikerülések megelőzése érdekében a héairányelv rendelkezéseitől eltérő különös intézkedéseket alkalmazhatnak, amennyiben arra a Tanácstól felhatalmazást kaptak.

Románia 2009-ben eltérést kérelmezett abból a célból, hogy többek között a faáru-értékesítések esetében a fordított adózási eljárást alkalmazhassa. A szóban forgó eljárás esetében az az adóalany válik a hozzáadottérték-adó megfizetésére kötelezett félle, akinek részére a terméket értékesítették. Az érintett faárúk alatt konkrétan a lábbon álló faanyag, a rönk- és a hasított fa, a tűzifa, a faipari termékek, valamint az élfa, a faforgács és a nyers, feldolgozott vagy félig feldolgozott faanyag értendő.

Az eltérő intézkedés alkalmazására Románia eredetileg a 2010/583/EU tanácsi végrehajtási határozat² útján kapott felhatalmazást, 2013. december 31-ig terjedő hatállyal, majd ezen időbeli hatályt a faárúk tekintetében a 2013/676/EU tanácsi végrehajtási határozat³ 2016. december 31-ig, az (EU) 2016/1206 tanácsi végrehajtási határozat⁴ 2019. december 31-ig, az

¹ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

² A Tanács 2010/583/EU végrehajtási határozata (2010. szeptember 27.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésének Románia részére történő engedélyezéséről (HL L 256., 2010.9.30., 27. o.).

³ A Tanács 2013/676/EU végrehajtási határozata (2013. november 15.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés alkalmazása folytatásának Románia részére történő engedélyezéséről (HL L 316., 2013.11.27., 31. o.).

⁴ A Tanács (EU) 2016/1206 végrehajtási határozata (2016. július 18.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés alkalmazása folytatásának Románia részére történő engedélyezéséről szóló 2013/676/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 198., 2016.7.23., 47. o.).

(EU) 2019/1593 tanácsi végrehajtási határozat⁵ pedig 2022. december 31-ig meghosszabbította.

Románia most ismét kérte az eltérés meghosszabbítását a fordított adózásnak a szóban forgó faárak értékesítése tekintetében való alkalmazására vonatkozóan.

A Románia által készített, az intézkedés meghosszabbítására irányuló kérelemmel együtt benyújtott jelentés alapján a fent említett faáru-értékesítések esetében a vevőnek a hía megfizetésére kötelezett félként való megjelölése segített megelőzni az adócsalást és az adókikerülést ebben az ágazatban, amelyben a gazdasági szereplők zöme – a tapasztalatok alapján nehezen ellenőrizhető – kis viszonteladó, illetve közvetítő.

Az eltérések engedélyezése általában korlátozott időtartamra szól annak érdekében, hogy fel lehessen mérni a különös intézkedés megfelelőségét és eredményességét, valamint hogy kellő idő álljon a tagállamok rendelkezésére ahhoz, hogy az eltérő intézkedés hatályának lejártáig egyéb hagyományos intézkedéseket vezessenek be az adott probléma kezelésére. A fordított adózás alkalmazását lehetővé tévő eltérés csak kivételesen, a csalások által érintett meghatározott területeken, végső eszközként engedélyezhető.

Románia közölte, hogy a fentiekre tekintettel lépéseket tett bizonyos, a faanyagok és fatermékek ágazatában elkövetett héacsalások visszaszorítására és megelőzésére irányuló hagyományos intézkedéseknek a nemzeti jogba történő beépítése érdekében; példaként említhető ezen intézkedésekre a digitalizációs projektek megvalósítása (RO e-Factura), az adóügyi pénztárgépek összekapcsolása, az adózási célú standard ellenőrzési fájl használata, a beszerzések és értékesítések nyomon követése, valamint a belföldi szállítások nyomon követésére szolgáló RO e-Transport rendszer működtetése.

Mivel azonban ezen intézkedések végrehajtása még korai szakaszban van, Románia úgy ítéli meg, hogy ahhoz, hogy az adócsalás továbbra is csökkenő tendenciát mutasson a faanyagok és fatermékek ágazatában, 2023. január 1-jét követően is alkalmazni kell a fordított adózást a szóban forgó ágazat tekintetében.

Ezért az újabb korlátozott időtartamra történő meghosszabbítás indokoltnak tűnik, mivel az intézkedés a csalások vonatkozásában nem gyakorolt negatív hatást kiskereskedelmi szinten, más ágazatokban vagy más tagállamokban. Figyelembe véve, hogy a jogi helyzet és a tényállás nem változott, a Bizottság javasolja az eltérő intézkedés meghosszabbítását, lehetővé téve Románia számára, hogy 2025. december 31-ig folytassa a szóban forgó eltérő intézkedés alkalmazását.

Romániának ezért ezen eltérés hatályának lejártáig teljeskörűen végre kell hajtania a fent említett hagyományos intézkedéseket a faanyagok és fatermékek ágazatában elkövetett héacsalások visszaszorítása és megelőzése érdekében. Az említett intézkedésekből fakadóan a jövőben várhatóan nem lesz többé szükség a 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől való eltérésre a szóban forgó értékesítések tekintetében.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A héairányelv 193. cikkétől való hasonló eltérésekre más tagállamok – nevezetesen Portugália⁶, Litvánia⁷ és Lettország⁸ – is engedélyt kaptak.

⁵ A Tanács (EU) 2019/1593 végrehajtási határozata (2019. szeptember 24.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szembeni 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés alkalmazása folytatásának Románia részére történő engedélyezéséről szóló 2013/676/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 248., 2019.9.27., 69. o.).

A javasolt intézkedés tehát összhangban van a héairányelv hatályos rendelkezéseivel.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogonalap

A héairányelv 395. cikke.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Tekintettel a héairányelv azon rendelkezésére, amelyre a javaslat épül, a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó.

• Arányosság

A határozat felhatalmazást ad egy tagállam számára annak saját kérelme alapján, kötelezettséget tehát nem keletkeztet.

Az eltérés korlátozott alkalmazási területére tekintettel a különös intézkedés arányban áll a kitűzött céllal.

• A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt eszköz: tanácsi végrehajtási határozat.

A héairányelv 395. cikke értelmében a héára vonatkozó közös rendelkezésektől kizárólag abban az esetben lehet eltérni, ha arra a Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag felhatalmazást ad. Ezenfelül azért a tanácsi végrehajtási határozat a legmegfelelőbb eszköz, mert az egy-egy tagállamnak is címezhető.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

A javaslat a Románia által benyújtott kérelmen alapul és csak ezt a tagállamot érinti.

• Hatásvizsgálat

A család egyik legelterjedtebb formája abból áll, hogy a faanyag- és fatermék-értékesítési láncba olyan vállalatok is bekerülnek, amelyek beszedik a héát, majd eltűnnek, anélkül, hogy a beszedett összeget befizetnék az állami költségvetésbe. Ezt követően ügyfeleik – élve

⁶ A Tanács (EU) 2019/1592 végrehajtási határozata (2019. szeptember 24.) Portugáliának a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésére történő felhatalmazásáról (HL L 248., 2019.9.27., 67. o.).

⁷ A Tanács (EU) 2018/1920 végrehajtási határozata (2018. december 4.) a Litván Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2010/99/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 311., 2018.12.7., 34. o.).

⁸ A Tanács (EU) 2022/81 végrehajtási határozata (2022. január 18.) a Lett Köztársaságnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő intézkedés alkalmazásának kiterjesztésére történő felhatalmazásáról szóló 2009/1008/EU végrehajtási határozat módosításáról (HL L 13., 2022.1.20., 49. o.).

héalevonási jogokkal – olyan összegek visszatérítését kérik, amelyek soha nem folytak be az állami költségvetésbe.

Románia erdőalapú gazdaságán belül a legnagyobb részt a faárúk képviselik. 2020 végén Románia nemzeti erdőterülete összesen 6 604 200 hektárt tett ki, vagyis az ország teljes földterületének 27,66 %-át borította erdő.

A kérelem tárgyát képező különös intézkedés, a fordított adózás csak a Romániában héanyilvántartásba vett adóalanyok közötti ügyletekre alkalmazandó. A fordított adózás csak akkor érinthet más tagállambeli adóalanyokat, ha azok kötelesek héanyilvántartásba vetetni magukat Romániában. Ilyen esetekben a más tagállambeli adóalanyokra ugyanazok a héaszabályok vonatkoznak, mint a romániai gazdasági szereplőkre.

A fordított adózási mechanizmus csökkentette a körhintacsulás következményeként az állami költségvetésbe soha be nem fizetett összegek visszatérítésének kockázatát.

A fordított adózás egyéb pozitív hatásai közé tartoztak a következők:

- a termelők versenyképességének fokozása a feketepiacon működő szervezetek által okozott torzulások ellensúlyozása érdekében;
- az árnyékgazdaság jelentős visszaszorulása az érintett területen, ami az állami költségvetési bevételek növekedését eredményezte.

A fentiekre tekintettel és figyelembe véve, hogy az adófizetőnként megállapított heaösszeg átlagosan 46 077 román lejrel nőtt, Románia úgy ítéli meg, hogy a fordított adózásnak a faanyagok és a fatermékek értékesítésére történő alkalmazása elérte a héacsalás visszaszorítására és megelőzésére irányuló célkitűzéseket.

Noha Románia pozitív eredményeket ért el a csalás elleni küzdelemben a fordított adózás ezen ágazatban való alkalmazásával, a jelenség még mindig létezik, bár korlátozottabb mértékben⁹.

A szóban forgó intézkedés meghosszabbítása nem gyakorol negatív hatást a végső fogyasztói szinten beszedett héabevétel teljes összegére, ezért nem érinti hátrányosan az Unió héaalapú saját forrásait.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

A javaslat korlátozott időre szól.

⁹ A 2018 és 2021 közötti időszakban a fatermékekre vonatkozó NACE-kódhoz tartozó adózóknál végzett adóellenőrzések évenkénti áttekintése alapján a csalások száma csökkent, amint azt Románia a kérelmében bejelentette.

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

a 2013/676/EU végrehajtási határozatnak a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés további alkalmazására vonatkozóan Románia részére adott felhatalmazás meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvre¹ és különösen annak 395. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 2006/112/EK irányelv 193. cikke értelmében a hozzáadottérték-adót (a továbbiakban: héa) főszabályként a termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végző adóalanynak kell megfizetnie.
- (2) A 2010/583/EU² és a 2013/676/EU³ tanácsi végrehajtási határozat felhatalmazta Romániát arra, hogy – a 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedést (a továbbiakban: különös intézkedés) alkalmazva – a faárúk adóalanynok általi értékesítése esetében azt az adóalanyt jelölje meg a héa megfizetésére kötelezett félként, akinek a részére a termékeket értékesítették. A 2013/676/EU végrehajtási határozattal megadott felhatalmazás 2022. december 31-ig meghosszabbításra került.
- (3) A Bizottságnál 2022. április 11-én iktatott levelében Románia felhatalmazást kért arra, hogy 2022. december 31. után is folytathassa a 2013/676/EU végrehajtási határozattal engedélyezett különös intézkedés alkalmazását. 2022. június 28-án kelt levelében a Bizottság kiegészítő tájékoztatást kért Romániától a kérelemre vonatkozóan. Románia a válaszát a Bizottságnál 2022. augusztus 22-én iktatott levelében közölte.
- (4) A 2006/112/EK irányelv 395. cikke (2) bekezdése második albekezdésének megfelelően a Bizottság a 2022. szeptember 1-jén kelt levelében továbbította Románia kérelmét a többi tagállamnak, kivéve Spanyolországot. 2022. szeptember 2-án kelt levelében a Bizottság Spanyolországnak is továbbította a kérelmet. A Bizottság 2022. szeptember 5-én kelt levelében értesítette Romániát arról, hogy a kérelem elbírálásához szükséges valamennyi információ a rendelkezésére áll.

¹ HL L 347., 2006.12.11., 1. o.

² A Tanács 2010/583/EU végrehajtási határozata (2010. szeptember 27.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésének Románia részére történő engedélyezéséről (HL L 256., 2010.9.30., 27. o.).

³ A Tanács 2013/676/EU végrehajtási határozata (2013. november 15.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés alkalmazása folytatásának Románia részére történő engedélyezéséről (HL L 316., 2013.11.27., 31. o.).

- (5) A Románia által a kérelmében megadott információk szerint a különös intézkedés alkalmazását megalapozó tényállás nem változott. A román hatóságok által előterjesztett elemzés továbbá azt mutatta, hogy a különös intézkedés eredményes volt az adócsalás visszaszorítása terén. Ezenkívül a különös intézkedésnek nincs kedvezőtlen hatása az Unió hozzáadottérték-adóból származó saját forrásaira.
- (6) A különös intézkedés arányos a kitűzött célokkal, mivel alkalmazási köre nagyon konkrét műveletekre korlátozódik egy olyan ágazatban, amellyel összefüggésben jelentős adócsalási vagy adókikerülési problémák merülnek fel. Emellett az intézkedés folytatódó alkalmazásának várhatóan nem lesz kedvezőtlen hatása a csalások megelőzésére kiskereskedelmi szinten, más ágazatokban vagy más tagállamokban.
- (7) Az eltérések engedélyezése általában korlátozott időre szól annak érdekében, hogy fel lehessen mérni a különös intézkedés megfelelőségét és hatékonyságát. Az eltérések kellő időt biztosítanak a tagállamoknak arra, hogy olyan egyéb, az anyagok mozgatásának, a héa megfizetésének, valamint az adóalanyok megfelelőségének nyomon követését célzó, hagyományos intézkedéseket vezessenek be nemzeti szinten az eltérő intézkedés lejártáig, amelyek alkalmasak az adott probléma kezelésére, miáltal a felhatalmazás meghosszabbítása végül feleslegessé válik. A fordított adózási eljárás alkalmazását lehetővé tévő eltérés csak kivételesen, a csalások által érintett meghatározott területeken, végső eszközként engedélyezhető. Ezért az e végrehajtási határozat szerinti felhatalmazás lejárta előtt Romániának végre kell hajtania más, a faárúk piacán elkövetett héacsalások visszaszorítását és megelőzését célzó hagyományos intézkedéseket annak érdekében, hogy ne legyen szükség a különleges intézkedés újabb meghosszabbítására.
- (8) Következésképpen helyénvaló meghosszabbítani a 2013/676/EU végrehajtási határozatban foglalt felhatalmazást. A Románia számára biztosított felhatalmazás meghosszabbítását időben korlátozni kell annak érdekében, hogy értékelni lehessen a különös intézkedés hatékonyságát és megfelelőségét.
- (9) A 2013/676/EU végrehajtási határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2013/676/EU végrehajtási határozat 1. cikkében a „2022. december 31-ig” szövegrész helyébe a „2025. december 31-ig” szöveg lép.

2. cikk

Ennek a határozatnak Románia a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*